

A Kúria a dr. Moskovits Károly ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Józsa Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés iránt a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 2.M.170/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.163/2014/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. november 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.163/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes adóügyi ellenőr munkakörben fennállt közszolgálati jogviszonyát az alperes a 2011. február 7-én kelt felmentéssel - indokolás nélkül - megszüntette az ügyben irányadó 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 17. § (1) bekezdés alapján.

A felperes a módosított keresetében a felmentés jogellenességére, rendeltetésellenességére, és az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére hivatkozással az alperesnek 7.236.000 forint 36 havi illetménynek megfelelő átalánykártérítésben és perköltségben marasztalását kérte, továbbá a felülvizsgálati eljárásban már nem érintett egyéb igényt is támasztott tanulmányi szerződésre hivatkozással.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M.170/2011/26. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest perköltségben marasztalta, rendelkezett arról, hogy az eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet indokolásának lényege szerint az alperes a hatályos és alkalmazandó Ktv. 17. § (1) bekezdés alapján járt el. A felmentés nem ütközött az 1949. évi XX. törvény (Alkotmány), az Alaptörvény, az Európai Unió Alapjogi Chartája (továbbiakban: Alapjogi Charta), az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) rendelkezéseibe. Az elsőfokú bíróság rögzítette továbbá, hogy az alperes nem sértette meg az 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) ügyben alkalmazandó 4. §-át, eljárása nem minősül rendeltetésellenesnek. Megállapította továbbá, hogy a felperes nem valószínűsített olyan tulajdonságot, amely szerint a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 8. §-a alapján a terhére a hátrányos megkülönböztetés megállapítható lenne. A közigazgatási és munkaügyi bíróság döntött a felperes egyéb (tanulmányi szerződés alapján előterjesztett) igényéről is.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be. A

jogorvoslati kérelme indokolásában azt állította, hogy a döntés a Ktv. 17. § (1) bekezdésbe, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, a 70/B. § (1) bekezdésébe, a 70. § (6) bekezdésébe, az 57. § (1) bekezdésébe, az 54. § (1) bekezdésébe ütközik. Utalt az Alkotmánybíróság 111/B/2011. számú határozatára. Álláspontja szerint a Ktv. 17. §-a az Alaptörvény alábbi rendelkezéseivel ellentétes: B. cikk (1) bekezdés, XII. cikk, XXIII. cikk (8) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, és a II. cikk. A fellebbezés megjelölte az Alapjogi Charta 30. cikkét, az Mt. 4., 5. §-ai és a 6. § (3) bekezdés megsértését is. Emellett kérte, hogy a törvényszék kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a Ktv. (1) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát.

A Nyíregyházi Törvényszék a 4.Mf.20.163/2014/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte, kimondta, hogy a fellebbezési eljárás illetékét az állam viseli.

A törvényszék az előtte folyó eljárást az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő előzetes döntéshozatalai eljárás befejezéséig felfüggesztette. Utóbbi bíróság döntése alapján a törvényszék az ítélete indokolásában kifejtette, hogy a Ktv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre, ebből következően az ügy eldöntésénél az Alapjogi Chartának nincs jelentősége. Ezért a törvényszék az Alkotmánybíróság eljárásának (nemzetközi szerződésbe ütközés) kezdeményezésére irányuló kérelmet külön végzéssel elutasította.

A másodfokú bíróság helyesnek találta az elsőfokú bíróságnak a bírósághoz fordulás joga lehetőségéről szóló indokolását, a felperes a jogorvoslat lehetőségéről kapott tájékoztatást, és a bíróság a keresetét elbírált.

A törvényszék szerint a lefolytatott széleskörű bizonyítás, a törvénynek megfelelő mérlegelés alapján meghozott és kellően indokolt volt az elsőfokú bíróságnak a rendeltetésellenes joggyakorlás és a hátrányos megkülönböztetés hiányáról szóló okfejtése.

Helyesnek találta azt is, miszerint az ügyben a 29/2011. (IV.7.) AB számú határozat folytán a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazandó volt, az alperes indokolás nélküli felmentése nem jogszabálysértő. Mindezek miatt a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a - tanulmányi szerződéssel kapcsolatos igény kivételével, amelyre nézve a jogerős ítéletet nem támadta - keresetének helytadó határozat meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, a 70/B. § (1) bekezdésébe, a 70. § (6) bekezdésébe, az 57. § (1) bekezdésébe és az 54. § (1) bekezdésébe ütközik, ezt állapította meg a 111/B/2011. számú alkotmánybírósági határozat. Emellett a felperes megítélése szerint a Ktv. említett

rendelkezése sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését, a XII. cikket, a XXIII. cikk (8) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, és a II. cikket, emellett az Alapjogi Charta 30. cikkébe is ütközik, közvetve sérti az Európai Szociális Charta 24. cikkét.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében az Alapjogi Charta 47. cikkére, az Egyezmény 13. cikkére, 6. cikkének (1) bekezdésére hivatkozással sérelmezte, hogy mindezekről a másodfokú (és az elsőfokú) bíróság ítélete nem tartalmaz indokolást.

Emellett a felmentés Mt. 4. §-ába ütközését is állította amiatt, hogy a döntés meghozatalakor várható volt a Ktv. 17. § (1) bekezdésének megsemmisítése a kormánytisztviselőkről szóló hasonló jogszabály megsemmisítése miatt. A felperes álláspontja szerint a Ktv. önellentmondó is volt, mivel az alkalmazandó Mt. 6. §-a értelmében a felmentést indokolni kellett.

A felperes iratellenesnek és okszerűtlennek tartotta azt az álláspontot, hogy az alperes eljárása nem ütközött az Mt. 4. és 5. §-aiba. A felülvizsgálati kérelem elutasítása esetére a túlzott mértékű perköltség csökkentését kérte.

A fentieken túlmenően indítványozta az Alkotmánybíróság megkeresését nemzetközi szerződésbe [Egyezmény 6. cikk (1) bekezdése] ütközés miatt (felülvizsgálati kérelem 6-8. oldal). Megítélése szerint ezt a jogkérdést az Alkotmánybíróság korábban nem vizsgálta. Sérelmezte, hogy a már korábban előterjesztett ezen indítványát az eljáró bíróságok érdemi indokolás nélkül, illetve helytelen indokolással utasították el.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte a felperes felülvizsgálati eljárási költségében marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Az Alkotmánybíróság a 29/2011. (IV.7.) AB határozatával (amelyet az ügyben irányadó Alkotmány - határozat II. pont - alapján hozott meg) a Ktv-nek az ügyben alkalmazandó 17. § (1) bekezdését megsemmisítette azzal, hogy a megsemmisített rendelkezés a határozat közzétételével veszítette hatályát. Ebből következően a megsemmisített jogszabály a felmentés időpontjában (2011. február 7.) alkalmazandó volt, másrészt az ügyben az Alaptörvény - hatályba lépésének későbbi időpontja miatt - nem volt irányadó. Mindezek miatt az említettek alapján a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértés nem valósult meg (felülvizsgálati kérelem 1. oldal utolsó - 2. oldal első két bekezdése).

Az Európai Unió Bíróságának a C-332/13. számú ügyben meghozott határozata szerint a Ktv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre, a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe. Ebből következően az Alapjogi Charta és az Európai Szociális Charta megsértése a felülvizsgálati kérelmet nem alapozhatja meg, a Ktv. támadott rendelkezésének a fentiekbe ütközése nem állhat fenn (említett határozat 12.13.).

A Pp. 272. § (2) bekezdés alapján - mivel a felperes a

felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg a megsértett eljárásjogi jogszabályt - a Kúria nem bírálhatta el a törvényszék ítélete indokolásának hiányosságával összefüggésben állítottakat az Alkotmánybíróság megkeresésének mellőzésével, az indokolás hiányával, illetve téves voltával kapcsolatosan; az Alkotmány, az Alaptörvény, az Alapjogi Charta, a Szociális Charta és az Egyezmény, továbbá a perköltség összege tekintetében (felülvizsgálati kérelem 3. oldal 6. bekezdés, 4. oldal II. pont utolsó bekezdés, 8. oldal második bekezdés).

A felperes nem hivatkozott (eljárásjogi) jogszabálysértésre, vagyis nem jelölte meg, hogy az Mt. 4. és 5. §-ával kapcsolatban állított iratellenesség és okszerűtlen mérlegelés melyik jogszabályt sérti, ezért ez a hivatkozás a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezhette [Pp. 272. § (2) bekezdés].

A Ktv. ügyben irányadó 71. § (2) bekezdés a) pontja szerint az 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) 6. §-át a felperes jogviszonyára megfelelően kell alkalmazni. A Ktv-nek a felmentéskor hatályos 17. § (1) bekezdése lehetővé tette a munkáltató számára a közszolgálati jogviszony indokolás nélküli megszüntetését. Az Mt. 6. §-ának megfelelő alkalmazása ezért az adott esetben azt jelenti, hogy a Ktv. speciális (különös) szabálya elsődlegessége folytán az alperest az Mt. 6. §-ában lévő indokolási kötelezettség nem terhelte. Ezért a felülvizsgálati kérelemnek a Ktv. önellentmondó jellegéről előadott érvelése téves.

A perben a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján - figyelemmel az MK. 95. számú állásfoglalás IV. pont indokolására - a felperesnek kellett bizonyítania az alperes részéről megvalósult rendeltetésellenes joggyakorlást, vagyis, hogy a munkáltató az indokolás nélküli felmentés jogával visszaélt az Mt. 4. § (2) bekezdésben foglalt, vagy valamely egyéb körülmény miatt. A felperes ilyen körülményt nem bizonyított. Önmagában az, hogy az Alkotmánybíróság a felperessel nem azonos jogállású kormánytisztviselőkről szóló jogszabályt megsemmisítette [8/2011. (II.18.) AB határozat], nem alapozhatja meg annak kimondását, hogy a felperesre irányadó, hatályos jogszabályt az alperes rendeltetésellenesen alkalmazta.

Az Alkotmánybíróság a 29/2011. (IV.7.) AB határozatában értékelte az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdését, a hatékony bírói jogvédelem biztosításának követelményét. Arra jutott, hogy e jog aránytalan korlátozása állapítható meg a köztisztviselők Ktv. 17. § (1) bekezdés alapján történt felmentésénél (3.4. pont 1-3. bekezdés). Mindezek mellett döntött az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdés megsemmisítéséről, következésképpen nem megalapozott az az érvelés, hogy az Alkotmánybíróság nem értékelte döntése meghozatalánál az Egyezményben foglaltakat. Ebből következően, továbbá a szóban lévő rendelkezés megsemmisítésére is tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek az Alkotmánybíróság eljárása (nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata) kezdeményezésére irányuló indítványát nem találta alaposnak [Pp. 206. § (1) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelem önálló rendkívüli jogorvoslati kérelem, ebben a törvény értelmében nem elégséges a korábbi beadványokra utalás. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelem ezen részét érdemben nem vizsgálhatta [felülvizsgálati kérelem 8. oldal 3. bekezdés; Pp. 272. § (2) bekezdés, BH1995.99.II.].

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.163/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés].

A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli [6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés].

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét.

Budapest, 2015. november 4.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:
Nné
tisztviselő